

РЕШЕНИЕ

№ 2255

гр. София, 08.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 54 СЪСТАВ, в публично заседание на осми ноември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: **ДЕСИСЛАВА СТ. ВЛАЙКОВА**

при участието на секретаря **ИСКРА Д. КУРТЕВА**
като разглежда докладваното от **ДЕСИСЛАВА СТ. ВЛАЙКОВА** Гражданско дело № 20211110133396 по описа за 2021 година

Предявен е иск с правно основание чл. 432, ал. 1 КЗ за осъждане на ЗК „Лев инс“ АД да заплати на А. Л. Т. сумата от **2103.08 лева**, представляваща обезщетение за имуществени вреди- разходи за лечение и възстановяване, претърпени от ищеца в качеството му на водач на лек автомобил „Хюндай Соната“ с рег. №, пострадал при ПТП, настъпило на 05.09.2016г. на пътя между с. Роза и гр. Ямбол, по вина на водача на товарен автомобил „.....“ с рег. с прикачено ремарке с рег. № С....., гражданската отговорност на автомобилистите на който била застрахована от ответника по силата на договор за задължителна застраховка „Гражданска отговорност“, ведно със законната лихва върху тази сума, считано от 03.06.2017г. до окончателно изплащане на задължението.

Ищецът твърди, че на 05.09.2016г. около 20:30 часа управлявал лек автомобил „Хюндай Соната“ с рег. № по пътя от с. Роза към гр. Ямбол, когато попътно движещият се пред него товарен автомобил „.....“ с рег. с прикачено ремарке с рег. № С..... предприел маневра завой надясно, за да навлезе в намиращата се вдясно от пътя зърнобаза, при което спрял напречно на пътното платно, като го заел изцяло, в резултат на което настъпил сблъсък на управлявания от ищеца лек автомобил в товарния автомобил. Поддържа, че в резултат от инцидента получил многофрагментно счупване на бедрената кост с оток и деформация, във връзка с което претърпял операция в болницата в гр. Стара Загора, където бил транспортиран от болницата в гр. Ямбол и където престоял в периода от 06.09.2016г. до 15.09.2016г. По повод на така претърпените травматични увреждания извършил разходи в общ размер на 2103.08 лева, както следва: 1680.00 лева за закупуване на медицински изделия- бедрен пирон, трохантерен винт и заключващ винт, 180.00 лева за транспортирането му до СЦМП Стара Загора, 30.00 лева за закупуване на патерици, 52.20 лева- потребителска такса, 160.88 лева за закупуване на лекарствен продукт- „Фраксипарин“, които поискал да му бъдат възстановени от ответника в качеството му на застраховател на гражданската отговорност на водача на товарния автомобил, което застрахователят не сторил. По изложените съображения в настоящия процес претендира вземането си за обезвреда на понесените от ПТП имуществени вреди, ведно със законната лихва и разноски.

В законоустановения едномесечен срок е постъпил отговор на исковата молба по чл.

131 ГПК, с който ответникът оспорва иска като недопустим, поддържайки в тази връзка, че правото на иск на ищеца за процесното вземане е погасено по давност. Счита, наред с това, претенцията за неоснователна, поддържайки, че застрахованият при него водач не е отговорен за настъпване на ПТП и считайки, че единствена причина за инцидента е поведението на водача на лекия автомобил, който движейки се зад товарния, е следвало да се съобрази с последния, както и със създалата се на пътя ситуация и да спре аварийно, което според ответника водачът не успял да стори и поради скоростта, с която управлявал МПС. В условията на евентуалност така описаното поведение на водача на лекия автомобил, както и липсата на поставен предпазен колан от същия се сочат като съпричиняващи вредоносния резултат и с това като основание за редуциране на отговорността на делинквента и на неговия застраховател. Независимо от горното счита, че в случая е налице предвиденото в нормата на чл. 494, ал. 1, т. 1 КЗ изключение от застрахователното покритие. Оспорва наличието на причинно-следствена връзка между вредите и конкретния пътен инцидент. Поддържа, че доколкото няма данни за заплащане на всички уговорени вноски от застрахователната премия по процесния договор за застраховка „Гражданска отговорност“, същият не е валиден. Оспорва и претенцията за законна мораторна лихва като погасена по давност. Претендира разноски.

Съдът, като съобрази доводите на страните, приобщените по делото доказателства, преценени поотделно и в тяхната съвкупност, при спазване на разпоредбата на чл. 235, ал. 2 ГПК, намира за установено следното от фактическа и от правна страна:

В разпоредбата на чл. 432, ал. 1 КЗ е уредена правната възможност за увреденото лице да предяви пряк иск за обезщетяване на претърпените от него имуществени и неимуществени вреди срещу застрахователя, обезпечил гражданската отговорност на делинквента по силата на договор за имуществено застраховане „Гражданска отговорност“ на автомобилистите. За да бъде ангажирана имуществената отговорност на застрахователя, в обективната действителност следва да са се осъществили следните материалноправни предпоставки (юридически факти): 1/ наличие на валидно и действащо застрахователно правоотношение по имуществена застраховка „Гражданска отговорност“, по силата на което застрахователят се е задължил да обезпечи гражданската (деликтна) отговорност на сочения за виновен водач на МПС (на основание чл. 45, ал. 2 ЗЗД вината се предполага оборимо); 2/ реализиране на застрахователно събитие- ПТП, в срока на действие на застрахователното покритие; 3/ настъпване на имуществени вреди- неблагоприятно засягане на материални блага на ищеца, вследствие на осъществения застрахователен риск, изразяващо се в случая в извършване на сочените от ищеца разходи за неговото лечение и възстановяване след инцидента; 4/ причинно-следствена връзка между ПТП и вредоносните последици.

Съобразно разпоредбата на чл. 154 ГПК горепосочените предпоставки следва да бъдат установени от ищеца.

Между страните не е спорно, поради което и на основание разпоредбите на чл. 146, ал. 1, т. 3 и т. 4 ГПК с доклада по делото като безспорно и поради ненуждаещо се от доказване е отделено правнорелевантното обстоятелство, че към датата на процесния пътен инцидент гражданската (деликтната) отговорност на водача на товарния автомобил е била обезпечена по силата на сключен с ответника договор за задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите. Противно на поддържаното в отговора на исковата молба, ирелевантно за действителността на договора за застраховка, е евентуалното неплащане в срок на част от вноските от общо уговорената застрахователна премия, доколкото същото представлява неизпълнение на договорното задължение на застрахования по вече възникнал и произвел правното си действие договор за застраховка, а не е част от фактическия състав, пораждащ правоотношението.

От представения с исковата молба и неоспорен констативен протокол за ПТП с пострадали лица от 12.10.2016г. се установява, а и не е спорно между страните, че участници

в настъпилия на 05.09.2016г. на път III-536 до зърнобаза на пътя между гр. Ямбол и с. Роза пътен инцидент са лек автомобил „Хюндай Соната“ с рег. №, управляван от ищеца А. Л. Т., и товарен автомобил „.....“ с рег. с прикачено ремарке с рег. № С....., управляван от Н.Д.К..

С присъда, постановена по НОХД № 805/2020г. по описа на Районен съд- Ямбол и влязла в сила на 24.06.2022г. след изменението ѝ единствено в частта относно наложеното наказание, Н.Д.К. е признат за виновен в това, че на 05.09.2016г., около 20:20 часа, по път 536, в посока от с. Роза, обл. Ямбол, към гр. Ямбол, до входа на база на „Дъмпер“ ЕООД, гр. Ямбол, при управление на моторно превозно средство- товарна композиция от влекач „.....“ с рег. и прикачено към него ремарке с рег. № С....., е нарушил правилата за движение по пътищата, визирани в чл. 94, ал. 1 ЗДвП, вследствие на което е настъпил удар с лек автомобил „Хюндай Соната“ с рег. №, управляван от А. Л. Т. от гр. София и по непредпазливост е причинил средна телесна повреда на повече от едно лице- А. Л. Т. и Е.Н.Т., както и значителни имуществени вреди по лек автомобил „Хюндай Соната“ с рег. №- престъпление по чл. 343, ал. 3, б „а“ във вр. с ал. 1, б. „б“ във вр. с чл. 342, ал. 1 НК.

Съгласно разпоредбата на чл. 300 ГПК влязлата в сила присъда на наказателния съд е задължителна за гражданския съд, който разглежда гражданските последици от деянието, относно това дали е извършено деянието, неговата противоправност и виновността на дееца, поради което и само на посоченото основание настоящият съдебен състав е обвързан по задължителен начин от поставената в изяснения смисъл присъда срещу водача на товарния автомобил, чиято деликтна отговорност е обезпечена от ответника. С оглед на това следва да се приеме за установено за целите на настоящия процес, че виновното противоправно поведение на водача на товарната композиция е довело до настъпване на процесния пътен инцидент, поради което същият, респ. застрахователят на отговорността му е отговорен за обезщетяване на настъпилите в резултат от инцидента вреди.

Неоснователни според настоящия съдебен състав са твърденията от името на ответното дружество в отговора на исковата молба, с които се обосновават възраженията за изключване, респ. за ограничаване на гаранционно- обезпечителната отговорност на застрахователя. Това е така, тъй като в случая дори и да се приеме, че водачът на лек автомобил „Хюндай“ е управлявал МПС с посочената в мотивите на постановената присъда (която в тази ѝ част не е задължителна за съда, разглеждащ гражданските последици от деянието) скорост, а именно 80 км/час, не би могло да се приеме, че същата е неподходяща за и несъобразена с конкретната пътна обстановка. Това е така, тъй като съгласно констатациите и доказателствените (фактически) изводи на вещото лице, извършило съдебно- автотехническата експертиза, в писменото му заключение, което, преценено по реда на чл. 202 ГПК, съдът намира за компетентно и добросъвестно изготвено, даващо пълни, точни и обосновани отговори на възложените задачи, както и в проведеното на 08.11.2023г. открито съдебно заседание, с оглед липсата на процесния пътен участък на нарочни знаци за това, следва да се приеме, че допустимата скорост на същия е 90 км/час, като опасната зона при скорост от 80 км/час е около 70 метра, което е значително повече от приетата от експерта зона на видимост- около 50 метра, което в случая означава, че водачът на лекия автомобил няма възможност да предприеме успешно аварийно спиране преди удара, т. е. да предотврати настъпването му. Доколкото посочената скорост от 80 км/час, дори и да се приеме, че това е скоростта на движение на лекия автомобил преди удара, е в рамките на допустимата за пътния участък и доколкото няма данни тази скорост да се явява несъобразена и неподходяща с оглед конкретната пътна обстановка, евентуалното ѝ поддържане от ищеца не би могло да бъде възприето като обективно допринесло за настъпване на пътния инцидент. По делото няма данни, а не се и твърди водачът на лекия автомобил да не е спазвал нужната дистанция от товарната композиция пред него, а същевременно поведението на водача на влекача по спиране на пътното платно,

разполагайки МПС напречно на посоката на движение, при това заемайки не само своята, но и част от лентата за насречно движение, не би могло да се възприеме като предвидимо препятствие по смисъла на нормата на чл. 20, ал. 2 ЗДвП.

Ето защо, следва да се приеме, че изключителна отговорност за настъпване на пътния инцидент съобразно приобщената доказателствена съвкупност носи водачът на товарния автомобил, поради което същият, респ. застрахователят на отговорността му са материално легитимирани да обезщетят вредите от ПТП.

В тази връзка и с оглед наведения в отговора по чл. 131 ГПК довод следва да се изясни, че с оглед установената по делото фактическа обстановка ищецът не е „виновния водач“ по смисъла на нормата на чл. 494, т. 1 КЗ, поради което неоснователно е обосноваването с нея правоизключващо възражение на ответното дружество.

Получените от ищеца конкретни травматични увреждания, както и настъпването им в причинна връзка с пътния инцидент безспорно и еднопосочно се установяват от неоспорените писмени доказателства- медицинска документация, както и от заключението на съдебномедицинската експертиза, което, преценено по реда на чл. 202 ГПК, съдът намира за компетентно и добросъвестно изготвено, даващо пълни, точни и обосновани отговори на възложените задачи. Съгласно доказателствените изводи на експерта- съдебен лекар, вследствие на процесния удар ищецът е получил закрито диафизарно счупване в средната трета на бедрена кост на десен крак, във връзка с което в болницата в гр. Ямбол е проведено закрито наместване и имобилизация, след което пациентът е приведен в болницата в гр. Стара Загора с линейка на ЦСМП, където е престоял в периода от 06.09.2016г. до 15.09.2016г. и където е опериран на 09.09.2016г., при което е извършено открито наместване на счупването и вътрешна фиксация с метална остеосинтеза с интрамедуларен пирон-медицински изделия, които не са поемат от НЗОК, а се заплащат от пациентите съгласно изричното уточнение на вещото лице в писменото му заключение. При изписването му от болничното заведение на ищеца било предписано да се придвижва с помощни средства, както и да приема „Фраксипарин“- лекарство, което забавя или предотвратява образуването на кръвни съсиреци в кръвоносните съдове.

Изрично в заключението съдебният лекар е заключил въз основа на анализирания медицински документи и данните за механизма на ПТП, че счупването на бедрената кост по установения начин може да се реализира при условията на процесния пътен инцидент, поради което и доколкото медицинските документи за проведеното лечение са съставени непосредствено след инцидента, е приел, че от медицинска гледна точка травмата е в пряка причинно- следствена връзка с ПТП.

Установява се от представените с исковата молба и неоспорени от ответника разходооправдателни документи- фактури и фискални бонове, че ищецът е извършил следните разходи: 1680.00 лева за закупуване на медицински изделия- бедрен пирон, трохантерен винт и заключващ винт, 180.00 лева за транспортирането му до СЦМП Стара Загора, 30.00 лева за закупуване на патерици, 52.20 лева- потребителска такса, 160.88 лева за закупуване на лекарствен продукт- „Фраксипарин“, като обосноваността от медицинско гледище на така сторените разходи се потвърждава от заключението на съдебно-медицинската експертиза, в което е прието, че всички заплатени дейности, услуги и медицински изделия са били необходими за правилното провеждане на лечението на ищеца.

Необосновано в случая се явява възражението на ответника за съпричиняване по смисъла на нормата на чл. 51, ал. 2 ЗЗД на вредоносния резултат от пострадалия, тъй като съгласно изричните разяснения на вещото лице, извършило съдебномедицинската експертиза, в проведеното на 08.11.2023г. открито заседание процесната травма би могла да бъде получена и при поставен предпазен колан, като са съобразени в тази насока видът на травмата, обстоятелството, че пострадалият е водачът на автомобила, както и механизмът на ПТП.

При така изложеното от фактическа и правна страна съдът намира за установено, че в правната сфера на ответното дружество като застраховател на гражданската отговорност на водача на товарния автомобил е възникнало задължение за обезщетяване на пострадалия за имуществените вреди, претърпени в причинна връзка с инцидента.

Съгласно разпоредбата на чл. 378, ал. 2 КЗ правата и задълженията по преки иски по застраховки "Гражданска отговорност", вкл. на автомобилистите, се погасяват с 5-годишна давност, считано от датата на настъпване на застрахователното събитие. В случая застрахователното събитие е настъпило на 05.09.2016г., от който момент до датата на подаване на исковата молба в съда - 10.06.2021г., са изминали по-малко от пет години, поради което неоснователно е възражението на ответника за погасяване на правото на иск (в материалния смисъл на това понятие) на ищеца.

Отговорността на застрахователя за плащане на обезщетение за вреди произтича от сключения застрахователен договор „Гражданска отговорност“, но е функционално обусловена от отговорността на прекия причинител на застрахователното събитие, като застрахователят отговаря за всички причинени от него вреди, включително за вредите от забавата. Това е предвидено в разпоредбата на чл. 429, ал. 2, т. 2 КЗ, според която застрахователното обезщетение обхваща и лихвите за забава, когато застрахованият отговаря за тяхното плащане пред увреденото лице при условията на ал. 3, а според ал. 3 лихвите за забава на застрахования по ал. 2, т. 2, за които той отговаря пред увреденото лице, се плащат от застрахователя само в рамките на застрахователната сума /лимита на отговорност/. В този случай от застрахователя се плащат само лихвите за забава, дължими от застрахования, считано от датата на уведомяването от застрахования за настъпването на застрахователното събитие по реда на чл. 430, ал. 1, т. 2 или от датата на уведомяване или на предявяване на застрахователна претенция от увреденото лице, която от датите е най-ранна. Нормата на ал. 3 ограничава отговорността на застрахователя за законна лихва, като определя различен (спрямо разпоредбата на чл. 84, ал. 3 ЗЗД) начален момент, от който такава се дължи - по-ранната дата между деня на уведомяването от застрахования и деня на уведомяването, съответно претенцията на увредения за обезщетение.

Между страните не е спорно, а и изрично се признава от ответника в отговора на исковата молба, че преди датата, от която се претендира присъждане на законна лихва с исковата молба - 03.06.2017г., застрахователят е бил надлежно сезиран от ищеца със застрахователна претенция, което се е случило на 02.03.2017г., когато пострадалият представил своя банкова сметка, което се установява и от приобщената по делото молба от ищеца до ответника с вх. номер от 02.03.2017г. С оглед на това съдът приема за установено, че към сочената като начална дата на забавата - 03.06.2017г., ответното дружество е било допуснало такава, поради което дължи заплащане на законна мораторна лихва.

Вземанията за лихви върху застрахователното обезщетение са периодични и се погасяват с тригодишна давност на основание разпоредбата на чл. 378, ал. 8 КЗ във вр. с чл. 111 ЗЗД, поради което и при съобразяване датата на подаване на исковата молба в съда - на 10.06.2021г. по поща, в случая върху стойността на застрахователното обезщетение следва да бъде присъдена законна лихва от 10.06.2018г.

При тези мотиви предявеният иск с правно основание чл. 432, ал. 1 КЗ следва да бъде изцяло уважен.

При този изход на спора на основание нормата на чл. 78, ал. 1 ГПК в полза на ищеца следва да бъде присъдена сумата от 1215.00 лева, представляваща разноски във връзка с настоящото производство, за които са представени доказателства, че са реално извършени.

По арг. от нормата на чл. 78, ал. 6 ГПК ответникът следва да бъде осъден да заплати в полза на СРС сумата от общо 584.12 лева, представляваща сбор от държавната такса, дължима за разглеждане на предявения иск, както и заплатено от бюджета на съда възнаграждение за вещното лице, извършило съдебномедицинската експертиза.

Сторените от ответника разноси следва да останат за негова сметка- така, както са извършени.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА по иска с правно основание чл. 432, ал. 1 КЗ ЗК „Лев инс“ АД, ЕИК да заплати на А. Л. Т., ЕГН *****, сумата от **2103.08 лева**, представляваща обезщетение за имуществени вреди- разходи за лечение и възстановяване, претърпени от ищеца в качеството му на водач на лек автомобил „Хюндай Соната“ с рег. №, пострадал при ПТП, настъпило на 05.09.2016г. на пътя между с. Роза и гр. Ямбол, по вина на водача на товарен автомобил „.....“ с рег. с прикачено ремарке с рег. № С....., гражданската отговорност на автомобилистите на който била застрахована от ответника по силата на договор за задължителна застраховка „Гражданска отговорност“, ведно със законната лихва върху тази сума, считано от 10.06.2018г. до окончателно изплащане на задължението, а на основание чл. 78, ал. 1 ГПК- сумата от **1215.00 лева**- разноси за настоящото производство.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 6 ГПК ЗК „Лев инс“ АД, ЕИК да заплати в полза на СРС сумата от **584.12 лева**, представляваща държавна такса, дължима за разглеждане на предявения иск, както и заплатено от бюджета на съда възнаграждение за вещото лице, извършило съдебномедицинската експертиза.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчване на препис от него на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____